

Poznań, dnia 8 października 2021 r.

WK-0912/2/2021

Pan
Zenon Jahns
Starosta
Śremski

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137) informuję o wynikach koordynowanej kontroli w zakresie „Dochodów z mienia Skarbu Państwa w latach 2017-2019” w Powiecie Śremskim.

Wyniki kontroli wykazały nieprawidłowości i uchybienia opisane w protokole, podpisanym w dniu 13 sierpnia 2021 roku, spowodowane nieprzestrzeganiem obowiązujących przepisów prawa, a mianowicie:

1. Funkcjonująca w okresie objętym kontrolą polityka rachunkowości nie zawierała opisu sposobu prowadzenia ewidencji pozabilansowej dla gruntów i budynków Skarbu Państwa, którymi gospodaruje Starosta Śremski. Konto pozabilansowe przewidziane do prowadzenia powyższej ewidencji (konto 090 „Środki trwałe Skarbu Państwa”) zostało wprowadzone dopiero w związku z podjęciem zarządzenia Nr 1/20 Starosty Śremskiego z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie wprowadzenia Zasad rachunkowości w Starostwie Powiatowym w Śremie.

Z ustaleń kontroli wynika, że ewidencja księgowa nieruchomości Skarbu Państwa, która została utworzona w roku 2018 na koncie pozabilansowym 090 nie była kompletna. Nie obejmowała ona wszystkich nieruchomości stanowiących zasób nieruchomości Skarbu Państwa, którymi gospodaruje Starosta Śremski. Do tej ewidencji nie prowadzono również ewidencji analitycznej umożliwiającej ustalenie jakie środki trwałe zostały w niej ujęte.

Z powyższego wynika, że ewidencja ta była prowadzona zanim zostało to przewidziane w obowiązujących zasadach (polityce) rachunkowości, co było niezgodne z przepisami art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy o rachunkowości.

2. Starosta nie sporządził planu realizacji polityki gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa oraz nie przedłożył go Wojewodzie celem akceptacji.

Z wyjaśnienia Zastępcy Naczelnika Wydziału Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami w sprawie sporządzenia planów polityki gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa, wynika że: „Starosta Śremski w latach objętych kontrolą nie przystąpił do sporządzenia planu realizacji polityki gospodarki nieruchomości Skarbu Państwa, którym mowa w art. 23 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami.

W latach 2017-2019 tut. Starosta dwukrotnie (w dniu 18.09.2017 r. oraz w dniu 07.09.2019 r.) udzielał Wojewodzie Wlkp., na prośbę Ministra Inwestycji i Rozwoju, informacji niezbędnych do wypracowania kierunków polityki gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa, o których mowa w art. 10a ww. ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Zgodnie z art. 3 ust. 2a ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. wojewodzie i administracji rządowej w województwie, do zadań wojewody należy m. in. określanie stopnia szczegółowości sporządzanych przez starostów planów realizacji polityki gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa, ich zatwierdzanie, a także inicjowanie zmian obowiązującego planu.

Mając na uwadze powyższe oraz fakt, że do dnia dzisiejszego Wojewoda Wielkopolski nie przedstawił tut. Staroście wytycznych dotyczących sporządzenia przedmiotowego planu realizacji polityki gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa, tut. Starosta nie przystąpił do jego opracowania”.

3. Starosta Śremski nie prowadzi odrębnej ewidencji nieruchomości niewchodzących do zasobu nieruchomości Skarbu Państwa, które na podstawie przepisów ustawy o gospodarce nieruchomościami (art. 228) stały się z mocy prawa własnością gmin, lecz co do których nie zostały wydane ostateczne decyzje potwierdzające nabycie własności.

Z wyjaśnienia Zastępcy Naczelnika Wydziału Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami w sprawie ewidencji nieruchomościami niepodlegających ujęciu w zasobie nieruchomościami Skarbu Państwa, o których mowa w art. 228 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, wynika że: „Starosta Śremski nie prowadzi odrębnej ewidencji nieruchomości Skarbu Państwa, o których mowa w art. 228 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami.

Nieruchomości te do czasu wydania przez Wojewodę Wlkp. decyzji komunalizacyjnej potwierdzającej nabycie z mocy prawa przez gminę danej nieruchomości uwzględniane są w ewidencji nieruchomości wchodzących w skład zasobu Skarbu Państwa.

Powyższe ma związek z tym, że zastosowane rozwiązanie prawne, przewidziane w art. 228 ustawy o gospodarce nieruchomościami, nie eliminuje problemów praktycznych związanych z brakiem wiedzy osób ewidencjonujących zasób nieruchomości Skarbu Państwa na temat gruntów podlegających komunalizacji na rzecz danej gminy. Dopóki więc decyzja potwierdzająca nabycie przez gminę z mocy prawa danej nieruchomości nie zostanie wydana, to w praktyce nie bardzo można taką nieruchomość wyłączyć z zasobu.

Odpowiedzialnymi za powstałe nieprawidłowości są pracownicy w zakresie wykonywanych przez nich czynności oraz Starosta i Skarbnik poprzez nienależyte wypełnianie obowiązków wynikających z przepisów prawa, w tym z tytułu nadzoru.

Przedstawiając Panu Staroście ustalenia kontroli Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu wnosi o ich wykorzystanie w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości

oraz usprawnienia gospodarki finansowej w tym poprzez realizację następujących wniosków pokontrolnych:

1. Ewidencję pozabilansową ujętą na koncie 090 „Środki trwałe Skarbu Państwa” prowadzić w sposób zgodny z uregulowaniami wewnętrznymi. Na powyższym koncie ująć wszystkie środki trwałe będące własnością Skarbu Państwa, którymi gospodaruje Starosta Śremski. Rozważyć działania mające na celu uregulowanie zasad prowadzenia ewidencji analitycznej do konta 090 w szczególności umożliwiającej określenie wartości poszczególnych obiektów inwentarzowych Skarbu Państwa.
2. W zasobie nieruchomości Skarbu Państwa nie ewidencjonować nieruchomości, które na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 maja 1990 r. Przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych (Dz. U. poz. 191, ze zm.) stały się, z mocy prawa, z dniem 27 maja 1990 r. własnością gmin, lecz co do których nie zostały wydane ostateczne decyzje potwierdzające nabycie własności stosownie do art. 228 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2020 r., poz. 1990, ze zm.).

O sposobie realizacji wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania należy zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych powiadomić Regionalną Izbę Obrachunkową w Poznaniu w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że stosownie do przepisów art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby. Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie. Bieg terminu, o którym mowa wyżej ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżenia w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniem.

Do wiadomości:
Rada Powiatu w Śreмі